

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 К 000278 10 Кжк
Бања Лука, 29.4.2010. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Слободана Милашиновића, као председника вијећа, мр Вељка Икановића и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених М. С., С. С. и Р. П. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став (2) у вези са ставом (1) и чланом 23. Кривичног закона Републике Српске, након одржаног претреса дана 29.4.2010. године, поступајући по рјешењу Врховног суда Републике Српске број: 13 0 К 000278 09 Кж од 23.02.2010. године, којим је укинута пресуда Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 000278 09 К од 19.06.2009. године, у присуству Замјеника главног Републичког тужиоца Бранке Милошевић, оптужених и њихових бранилаца Ј. Г. и Д. Р., адвоката из Д., донио је и истог дана јавно објавио

ПРЕСУДУ

Оптужени М. С., син М. и мајке М.1, рођене С., рођен ... године у Т., настањен у Д., ул. ... бр. ..., Србин, држављанин РС и БиХ, ЈМБГ: ..., власник СЗМФД, са мјесечним примањима од 2-3.000 КМ, ожењен, отац једног млдб. дјетета, писмен са завршеном Школом ученика у привреди – аутомеханичар, војску служио ... године у Б. и Х. П., води се у ВЕ Д., без чина и одликовања, доброг имовног стања, осуђиван пресудом Основног суда у Добоју К-213/00 од 24.07.2001. године новчаном казном у износу од 400,00 КМ због кривичног дјела угрожавања јавног саобраћаја и пресудом Опћинског суда Славонски Брод К-480/04 од 28.09.2004. године новчаном казном у износу од 13.900,00 Куна због кривичног дјела недозвољене трговине, не води се други кривични поступак, налазио се у притвору од 29.11.2006. године до 13.04.2007. године, сада на слободи,

КРИВЈЕ

Што је:

Дана 28.11.2006. године, у намјери даље продаје, а након што је на неутврђени начин набавио 43,645 кг конопље-cannabis sativa L, упаковане у 44 засебна пакета, иако је знао да се ради о опојној дроги, која се налази на листи

опојних дрога у Табели I, под редним бројем 13. и у чијем саставу је утврђено присуство психотропне супстанце тетрахидроканабинола, означене у истој Табели под редним бројем 26. листе психотропних супстанци, чији промет је забрањен према члану 4. и 19. Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога („Службени гласник БиХ“, број 8/06), поменутоу дрогу превозио из правца Т. ка Д. у путничком моторном возилу марке „Вектра“ регистарских ознака ..., па када је примјетио патролу полиције у насељу Г., у непосредној близини каменорезачке радње П. К., на проширењу пута окренуо возило и великом брзином кренуо у правцу Т., па када је примјетио да је патрола полиције кренула за њим скренуо преко моста на ријеци С. у правцу С. П., општина Д., гдје је из возила избацио двије торбе са горе наведеном опојном дрогом и удаљио се са лица мјеста, да би у мјесту К., општина Д. – И., био лишен слободе од стране овлашћених службених лица ПС Д. - И,

- дакле, ради продаје преносио супстанце које су проглашене за опојну дрогу.

- чиме је починио кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став (1) Кривичног закона Републике Српске, па га суд на основу истог законског прописа

О С У Ћ У Ј Е НА КАЗНУ ЗАТВОРА У ТРАЈАЊУ ОД 2 (ДВИЈЕ) ГОДИНЕ

На основу члана 44. став (1) Кривичног закона Републике Српске оптуженом се у изречену казну затвора урачунава вријеме проведено у притвору од 29.11.2006. године до 13.4.2007. године.

На основу члана 224. став (5) Кривичног закона Републике Српске оптуженом се изриче мјера безбједности одузимања опојне дроге конопље - *cannabis sativa L.*, укупне бруто масе 43,645 килограма.

На основу члана 99. став (1) Закона о кривичном поступку – Пречишћен текст оптужени се обавезује да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 11.210,00 КМ и да плати паушални износ од 300,00 КМ.

Насупрот овоме, а на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку – Пречишћен текст

Оптужени С. С. син М. и мајке М.1, рођене С., рођен ... године у Т., настањен у Д., ул. ... бр. ..., Србин, држављанин РС и БиХ, ЈМБГ: ..., радник са ЛД од 500,00 КМ, ожењен, отац једног млдб. дјетета, писмен са завршеном Саобраћајном школом, војску није служио, без чина и одликовања, неосуђиван, не води се други кривични поступак, налазио се у притвору од 29.11.2006. године до 01.12.2006. године, сада на слободи и

Оптужени Р. П., зв. Р., син К. и мајке Ј., рођене М., рођен ... године у Т., настањен у К.1, општина Д., Србин, држављанин РС и БиХ, ЈМБГ: ..., радник са ЛД од 400,00 КМ, ожењен, без дјете, писмен – кухар са завршеном Угоститељском школом, војску није служио, без чина и одликовања неосуђиван, не води се други кривични поступак, налази се на слободи,

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

Да су:

Дана 28.11.2006. године, у намјери даље продаје, а након што су на неутврђени начин набавили 43,645 кг конопље - *cannabis sativa L*, упаковане у 44 засебна пакета, иако су знали да се ради о опојној дроги, која се налази на листи опојних дрога у Табели I, под редним бројем 13. и у чијем саставу је утврђено присуство психотропне супстанце тетрахидроканабинола, означене у истој Табели под редним бројем 26. листе психотропних супстанци, чији промет је забрањен према члану 4. и 19. Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога („Службени гласник БиХ“, број 8/06), поменути дрогу превозили из правца Т. ка Д. у путничком моторном возилу марке „Вектра“ регистарских ознака ... којим је управљао М. С., а са којим се у возилу налазио Р. П., док се испред наведеног возила у истом правцу кретао С. С., брат М. С. у путничком моторном возилу „Опел Вектра“ рег. ознака ..., који је по раније постигнутом договору требао да омогући безбједан пролазак возилу у којем су М. С. и Р. П. превозили дрогу, тако што би на вријеме упозоравао М. С. и Р. П. на евентуални наилазак полиције, па је тако С. С. путем мобилног телефона број ... у више наврата у току пута позивао М. С. на мобилни телефон број ..., а Р. П. са мобилног телефона број ... на мобилни телефон број ..., да би истог дана око 23,50 сати када су у мјесту П., општина Д., припадници саобраћајне полиције ПС за БС Д. зауставили возило којим је управљао С. С., ради контроле, овај их је кришом називао ради упозорења, због чега је М. С., како би избјегао наилазак на патролу полиције у насељу Г. у непосредној близини каменорезачке радње власништво П. К. на проширењу пута изненада окренуо возило и заједно са Р. П. великом брзином возилом кренуо поново у правцу Т., што је код патроле полиције, која се налазила у близини каменорезачке радње изазвало сумњу, па су кренули за возилом којим је управљао М. С., да би потом М. С. и Р. П., када су примјетили да је полиција кренула за њима, најприје возилом скренули преко моста на ријеци С. у правцу С. П., општина Д., гдје су се зауставили и из возила избацили двије торбе са горе наведеним пакетима опојне дроге и удаљили се са лица мјеста, након чега су се раздвојили, да би у мјесту К., општина Д. – И., М. С. био лишен слободе од стране овлашћених службених лица МУП Т., ПС Д. – И.,

чиме би починили кривично дјело неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став (2) у вези става (1) КЗ РС.

Трошкови поступка на основу члана 100. став (1) Закона о кривичном поступку – Пречишћен текст падају на терет буџетских средстава.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 000278 09 К од 19.06.2009. године оглашени су кривима оптужени М. С., С. С. и Р. П. због кривичног дјела наовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став (2) у вези става (1) и члана 23. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени на казну затвора у трајању од по 5 (пет) година, у коју је оптуженом М. С. урачунато вријеме проведено у притвору од 29.11.2006. године до 13.04.2007. године, а оптуженом С. С. вријеме проведено у притвору од 29.11.2006. године до 01.12.2006. године. Изречена им је мјера безбједности одузимања опојне дроге, а оптуженима М. С. и С. С. и мобилних телефона, а обавезани су и да солидарно плате трошкове кривичног поступка.

Против те пресуде жалбу су благовремено изјавили окружни тужилац из Добоја и браниоци оптужених Ј. Г., бранилац свих оптужених и Д. Р., бранилац оптужених М. С. и С. С. У поступку по жалбама Врховни суд Републике Српске је уважио жалбе оптуженог и његовог браниоца, рјешењем број: 13 0 К 000278 09 Кж од 23.02.2010. године, укинуо првостепену пресуду и одредио одржавање претреса пред Врховним судом Републике Српске.

На претресу пред овим судом, у складу са одредбом члана 331. став (2) Закона о кривичном поступку – Пречишћени текст („Службени гласник Републике Српске“, број 100/09 – у даљем тексту: ЗКП), прихваћени су докази оптужбе и одбране, проведени пред првостепеним судом, обзиром да су свјedoци и вјештаци саслушани по правилима директног и унакрсног испитивања, а прихваћене су као докази наредбе које су достављене од стране замјеника главног републичког тужиоца. На основу овлаштења из члана 278. став (2) ЗКП предсједник претресног вијећа Врховног суда Републике Српске је одбио приједлог браниоца оптуженог за допуну доказног поступка прибављањем плана рада ЦЈБ Д. као непотребан и без значаја за предмет. Ово из разлога што су полицијски послови према Закону о унутрашњим пословима, између осталог спречавање вршења кривичних дјела, откривање кривичних дјела, проналажење, хватање и предаја извршилаца кривичних дјела и што су полицајци, односно овлаштена службена лица МУП-а РС овлаштени да, између осталог, задржавају лица на мјесту извршења кривичног дјела, лишавају слободе, притварају лица, улазе и претресају туђе станове, просторије и лица. Слична овлаштења имају овлаштена службена лица и према Закону о кривичном поступку РС.

Након што су на претресу пред овим судом отклоњене битне повреде одредаба кривичног поступка због којих је првостепена пресуда укинута одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Пресуда Окружног суда у Добоју број: 13 0 К 000278 09 К од 19.06.2009. године укинута је рјешењем Врховног суда Републике Српске број: 13 0 К 000278 09 Кж од 23.02.2010. године због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став (1) тачка ј) ЗКП, која се манифестовала у одсуству разлога о одлучним чињеницама да ли је доказано да су оптужени, онако како су описане у изреци те пресуде, починили кривично дјело неовлаштене

производње и промета опојних дрога из члана 224. став (2) у вези става (1) и члана 23. КЗ РС. Та пресуда је пошла од погрешног закључка да резултати проведених доказа дају поуздан основ за закључак да су сва тројица оптужених починила наведено кривично дјело. Међутим, овај суд налази доказаним да је само оптужени М. С. на неутврђени начин набавио наведену количину опојне дроге конопље- *cannabis sativa* L, у намјери даље продаје, да је знао да се ради о опојној дроги која се налази на листи опојних дрога и у чијем саставу је утврђено присуство психотропне супстанце тетрахидроканабинола и да је ову опојну дрогу превозио у своме аутомобилу. Овакво утврђење несумњиво произилази не само из исказа свједока датих у поступку пред првостепеним судом, већ и из налаза и мишљења одређених вјештака, записника о увиђају, фотодокументације, потврда о привремено одузетим предметима и других објективних доказа.

Овај суд је оцјењујући доказе изведене пред првостепеним судом и наредбе које су на претресу уложене од стране тужилаштва и прихваћене као доказни материјал, а цијенећи и разлоге жалби окружног тужиоца и бранилаца оптужених, изнесених у основама побијања првостепене пресуде, дао другачију оцјену проведених доказа, те извео закључак да је оптужени М. С. починио кривично дјело које му се оптужницом окружног тужиоца ставља на терет, те да нема доказа да су наведено кривично дјело починила и остала двојица оптужених, у времену означеном у изреци ове пресуде.

Опредјељујући се за овакву одлуку овај суд је имао у виду све доказе изведене на главном претресу пред првостепеним судом, као и доказе прихваћене од стране овог суда, а посебно исказе свједока оптужбе, па и одбране, поједине потврде о привремено одузетим предметима, као и одређене налазе и мишљења вјештака. Кључна утврђења из изреке ове пресуде у односу на оптуженог М. С. заснована су прије свега на исказима свједока Е. М., С. Ђ., М. М. и Љ. Ђ., као свједока оптужбе. Тако из исказа свједока Е. М. и С. Ђ. произилази да су као полицајци ЦЈБ Д. били на службеној дужности, примјетили сумњиво возило за којим су кренули и истовремено назвали другу патролу у којој су били свједоци Љ. Ђ. и М. М., ради провјере овог возила, да се радило о возилу „Опел-Вектра“, да су од колега из друге патроле обавијештени да је наведено возило уочено и заустављено од стране свједока Ђ. и М.1 у мјесту С. – К., да су отишли на лице мјеста у С., те да су возило које су затекли у С., којем се нису приближавали на удаљености ближој од 5 м, те видјели да се ради о истом возилу за којим су кренули. На овом возилу су била упаљена сва четири показивача правца, пртљажник је био отворен, а возач је стајао поред возила. Свједок Е. М. наводи да му је возач, односно лице које је стајало код заустављеног возила, познато из виђења и да је из С., скупа са свједоцима Ђ. и М., отишао у С. П., гдје је ово возило такође уочено и пронашли двије торбе са пакетима упакованим у смеђу фолију што је свједока асоцирало на опојну дрогу. Свједок С. Ђ. наводи да је поред заустављеног возила стајао један од браће С.1, којем не зна име, да му је ту на лицу мјеста у С. колега Ђ. рекао да му се ово лице обратило са ријечима: „Земо, пусти ме да бацам картицу из телефона“, те да је он остао на лицу мјеста у С., а да је Е. М. отишао са М.1 и Ђ. на неку другу локацију, да су лице мјеста у С. обезбјеђивали припадници ПС из Д., И. и да је од њих чуо да се треба вршити радња увиђаја у С. Оба ова

свједока, односно свједоци М.2 и Ђ. су на главном претресу показали на оптуженог М. С. као лице које је стајало крај заустављеног возила у С.

Из исказа свједока Љ. Ђ. и М. М. произилази да су након обавјештења примљеног од стране свједока М.2 и Ђ. да је примјећено једно сумњиво возило које се креће према Федерацији, видјели ово возило које је великом брзином прошло поред њих, којом приликом нису успјели видјети да ли има више лица у том возилу, да су кренули за тим возилом и да су доласком на мост на ријеци С., који повезује С. П. са К., видјели да стоји заустављено возило са упаљеним позиционим свјетлима, са друге стране моста на лијевој страни пута из њиховог правца гледања, те да су сишли с моста и приласком том возилу, обзиром да су свјетла од њиховог возила освјетљавала заустављено возило, видјели су да се ради о возилу марке „Опел“ тип „Вектра“, да поред возила стоји М. С., те да су од мјеста гдје је стајало возило и оптужени С.1 били удаљени око 20-ак метара. У том моменту ово лице сједа у возило, креће и по изласку на мост гаси сва свјетла и великом брзином магистралним путем одлази у правцу К. Тражећи ово возило свједоци у једном сокаку у С. примјећују и заустављају ово возило, у коме затичу оптуженог М. С., видјели су да је С.1 имао два телефона и да је у том моменту С.1 тражио од Ђ. да баца телефоне. Свједоци даље наводе да су на лицу мјеста остали до доласка колега из ПС Д. – И., да су по доласку ових колега свједоци, скупа са свједоком М.2 отишли у С. П., односно на оно мјесто гдје је претходно био оптужени М. С. са возилом, гдје је Е. М. пронашао двије торбе управо у непосредној близини мјеста гдје је било возило. На лицу мјеста су остали до доласка екипе за увиђај из ЦЈБ Д.

Овакво чињенично стање потврђено је и објективном документацијом, односно извјештајем ПС Д. – И. Кантоналног тужитељству Т., обавјештењем тужиоца Кантоналног тужилаштва Т. кантона судији за претходни поступак Опћинског суда у Грачаници, записником о претресању оптуженог М. С., потврдом о преузимању привремено одузетих предмета, записником о претресању возила М. С., са пратећом фотодокументацијом и потврдом о предаји особе лишене слободе, све сачињено од стране ПС Д. – И. дана 29.11.2006. године, записником о увиђају и претресу ПМВ оптуженог М. С., потврдама о привременом одузимању предмета од оптуженог М. С. и фотодокументацијом проналаска биљне материје у мјесту С. П., све сачињено од стране ЦЈБ Д. дана 29.11.2006. године. Осим тога прихваћени су као докази наредба Основног суда у Добоју број: 085-0-Кпп-06-000 056 од 29.11.2006. године (наређено претресање ПМВ које је користио оптужени М. С.), наредба Округног тужилаштва у Добоју КТ-1478/06 од 5.12.2006. године (наређено вјештачење пнеуматика, торби, патика, биљне материје и земљишта), наредба од 6.2.2007. године (наређена анализа узорака земљишта) и наредба од 14.3.2007. године (наређена анализа и графички приказ свих одлазних и долазних са телефона оптужених), као и наредба Округног суда у Добоју број: 013-0-Кпп-06-000 035 од 14.12.2006. године (наређено претресање и вјештачење мобилних телефона одузетих од оптужених М.2 и С. С.) и од 7.2.2007. године којом је наређено прибављања листинга свих долазних и одлазних позива са мобилних телефона одузетих од оптужених М.2 и С. С.

Наређена вјештачења, прибављање листинга и тражени графички прикази су и обављени, па је овај суд, цијенећи приговоре жалби бранилаца оптужених

да је током предкривичног и кривичног поступка урађено низ незаконитих радњи почев од претресања аутомобила којим је управљао оптужени М. С., одузимања два мобилна телефона од овог лица, одузимања мобилних телефона од остале двојице оптужених, појединих вјештачења које излазе ван оквира наредбе за вјештачење, да током доказног поступка ни једна наредба није дата на увид одбрани и суду, односно није прочитана на главном претресу, те на незаконитост прибављања података о оствареним телефонским контактима оптужених (листинг одлазних позива) путем одузетих мобилних телефона и да пропуштањем да се ова радња обави по одговарајућој наредби за претресање надлежног суда ову радњу чини незаконитом, закључно следеће:

Када је у питању законитост прибављања доказа, презентовање наредби за вјештачење и осталих горе наведених приговора жалби браниоца оптужених на ток кривичног и предкривичног поступка, указује се да се право браниоца да прегледа списе и документацију ограничава само на списе и предмете чије би откривање могло довести у опасност циљ истраге. У свим другим ситуацијама неспорно је право браниоца да разматра списе и прибављене предмете, посебно када се лице налази у притвору, односно након подизања оптужнице, када бранилац има право увида у све списе и доказе и може извршити фотокопирање свих списа и докумената, сходно одредбама члана 51. ЗКП. Нема, дакле, законске обавезе тужиоца достављања списа, доказа и наредби за вјештачење оптуженом и његовом браниоцу ни у току спровођења истраге, ни након потврђивања оптужнице, нити у току главног претреса. Доказни поступак, као кључни дио главног претреса, је примарни и основни начин утврђивања истине у кривичном поступку и реализује се кроз сучељавање двије супростављене стране које изводе своје доказе и имају пуну доказну иницијативу. При томе је контрадикторност водећи принцип извођења доказа на главном претресу, јер се процесне радње испитивања свједока, вјештака и других доказа изводе по правилима директног и унакрсног испитивања. Доказни поступак, односно редосљед извођења доказа, утврђен је чланом 276. ЗКП, осим ако судија, односно вијеће не одреди другачије. Докази се изводе по правилима директног (главног), унакрсног и додатног испитивања уз право суда да у сваком тренутку постави питање свједоку или вјештаку. Дакле, терет доказивања изнесених тврдњи је на странкама и браниоцу и они имају доминантну улогу током доказног поступка. Сви докази налазе се код странака, односно браниоца, а изводе непосредно пред судом и судијама, односно вијеће нема никаква предубијеђења у погледу исхода поступка, па не може стећи увјерење о априорној кривици оптуженог, што је сигуран знак непристрасног суђења. Дозвољено је директно, унакрсно и додатно испитивање свједока и вјештака, а писани налаз и мишљење вјештака, сходно члану 285. став (6) ЗКП, биће прихваћен као доказни материјал само уколико је тај вјештак свједочио на претресу, а записници о доказном материјалу (записници о увиђају на лицу мјеста, о претресању стана или лица, о одузимању ствари, књига, записника и осталих доказа) износе се на главном претресу да би се утврдио њихов садржај сходно члану 289. став (1) ЗКП.

И овај суд у цјелости прихвата налаз и мишљење вјештачења влакана, биљног материјала и земље из кога, између осталог, произилази да је у свим достављеним узорцима биљног материјала утврђено присуство психоактивне супстанце тетрахидроканабинол, да испитивани узорци припадају групи

халуциногених средстава и представљају опојну дрогу када се у било којој концентрацији нађе присуство тетрахидроканабинола и да је утврђено присуство тетрахидроканабинола у свих 44 засебна пакета, дио налаза и мишљења стручњака Р. Г. Г. факултета У. у Т. према коме је чврста међусобна веза узорака алуминиј оксид, који је утврђен на свим узорцима и указује на очигледну везу између свих трагова, да је све то повезано у један низ и да је несумњиво да постоји однос да је онај ко је био у патикама (патике „Нике“ одузете од оптуженог М. С.) био на пјешачкој стази у С. П., и у путничком моторном возилу „Опел Вектра“ рег. бр. ... (аутомобил који је користио оптужени М. С.), односно да су пнеуматици са овог возила стајали на тлу пјешачке стазе.

Овај суд је прихватио и налаз и мишљење поводом вјештачења пнеуматика на наведеном аутомобилу из кога произилази да један спорни траг пнеуматка може потицати од газеће површине пнеуматика аутомобила кога је користи оптужени М. С., али је могао бити начињен и неким другим пнеуматиком одговарајућих општих карактеристика, те да остали спорни трагови пнеуматика не потичу од газеће површине достављених пнеуматика. Обзиром на измјењену правну квалификацију поступања оптуженог М. С. и ослобађајућу пресуду за осталу двојица оптужених налаз и мишљење вјештачења телефонских апарата и СИМ картица биће разматран у оквиру овог дијела пресуде.

Из свих наведених разлога овај суд налази доказаним да је оптужени М. С. починио кривично дјело неовлаштена прозводња и промет опојних дрога из члана 224. став (1) КЗРС, па не налазећи околности које би искључивале његову кривичну одговорност за то дјело га и огласио кривим.

Приликом одмјеравања казне овај суд је, цијенећи општа правила о одмјеравању казне, прописана одредбом члана 37. став (1) КЗ РС, оптуженом изрекао казну затвора у трајању од 2 (двје) године налазећи да је та казна довољна и потребна мјера казне, за остварење сврхе кажњавања, прописана одредбом члана 28. КЗ РС, у свим њеним облицима. Овај суд је цијенио као олакшавајуће околности чињенице да је оптужени ожењен и отац једног млдб. дјетета, а као отежавајућу околност његову ранију осуђиваност па је, имајући у виду да је за кривично дјело из члана 224. став (1) КЗ РС прописана казна затвора од једне до десет година оптуженом изрекао казну затвора у трајању од двије године. Изречена казна затвора, по оцјени овог суда, представља потребну мјеру казне да би се остварила сврха кажњавања како у сегменту васпитног утицаја према оптуженом да у будуће не чини кривична дјела, тако и у превентивном дјеловању према другима да не чине кривична дјела.

На основу члана 44. став (1) Кривичног закона Републике Српске оптуженом је у изречену казну затвора урачунато вријеме проведено у притвору од 29.11.2006. године до 13.4.2007. године, јер се ово вријеме мора урачунати у изречену казну затвора.

Оптуженом је изречена мјера безбједности одузимања опојне дроге конопље-*cannabis sativa* L, укупне бруто масе 43,645 килограма, као обавезна мјера у смислу члана 224. став (5) Кривичног закона Републике Српске.

На основу члана 99. став (1) Закона о кривичном поступку оптужени М. С. је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка у износу од 11.210,00 КМ, који се односи на трошкове свједока и вјештака, као и паушални износ трошкова поступка у износу од 300,00 КМ, имајући у виду трајање и сложеност овог кривичног поступка и имовно стање оптуженог.

Овај суд, као и првостепени суд, није нашао основаним приједлог окружног тужиоца у оптужници и жалби против првостепене пресуде да се оптуженом М. С. изрекне мјера безбједности одузимања наведеног путничког моторног возила и новчаног износ од 7.540,00 Евра, као ни одузимање мобилних телефона, по основу члана 62. став (1) КЗ РС као предмета који су употребљени за извршење кривичног дјела. Таквим предметима сматрају се, прије свега, предмети употребљени за извршење кривичног дјела, али то могу бити и предмети којима није непосредно предузета радња извршења али су употребљени при предузимању радње извршења и у непосредној су вези са њом. Овом пресудом је утврђено, како је то утврђено и првостепеном пресудом, да је оптужени М. С. поменуто дрогу, коју је претходно прибавио на неутврђен начин, превозио у путничком моторном возилу марке „Вектра“ регистарских ознака ..., међутим, није утврђено да је ово возило, као и одузети телефони, служили искључиво за ту сврху. Исто тако није утврђено да је одузети новац био употребљен или да је био намијењен за извршење конкретног кривичног дјела па стога овај суд налази неоснованим приједлог тужиоца за одузимање ових предмета, односно новца.

Насупрот овоме овај суд је, сматрајући да није доказано да су оптужени С. С. и Р. П. учинили дјело за које су оптужени, ове оптужене ослободио од оптужбе како је то описано у изреци ове пресуде. Цијенећи изведене доказе појединачно и у међусобној повезаности у смислу члана 304. став (7) и (9) ЗКП, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

У односу на ову двојицу оптужених првостепени, а и овај суд, су извели исте доказе као и у односу на оптуженог М. С. У поступку пред овим судом, по мишљењу овог суда, тужилац није доказао учешће оптужених С. С. и Р. П. у извршењу кривичног дјела онако како им се то оптужницом ставља на терет. Ни један од проведених доказа не указује на то да се 28.11.2006. године у аутомобилу, којим је управљао оптужени М. С., а у којем је неспорно превожена опојна дрога, налазио и Р. П., те да се испред овог возила у истом правцу аутомобилом кретао оптужени С. С., који је како то тужилац наводи по раније постигнутом договору требао да омогући безбједан пролазак аутомобила у којем су М. С. и Р. П. превозили дрогу, тако што би на вријеме упозоравао М. С. и Р. П. на евентуални наилазак полиције, ни да је оптужени имао задатак да путем мобилног телефона упозорава оптужене М. С. и Р. П. на наилазак патроле полиције. Такође нема доказа да је оптужени Р. П., скупа са оптуженим М. С., у С. П. из возила избацио двије торбе са пакетима опојне дроге и удаљио се са лица мјеста, односно раздвојио од оптуженог М. С. На оваква поступања не указују ни искази свједока који су саслушани на главном претресу пред првостепеним судом, а ни објективни докази, чији су садржаји широко интерпретирани у првостепеној и у овој пресуди.

Ни анализом налаза и мишљења вјештака Ж. Т., на основу којег оптужба гради и успоставља везу између оптужених, не може се успоставити чврста веза између њих, поготово када то ни један други доказ са сигурношћу не подкријењује ту везу. На који начин је утврђено да су оптужени, а посебно оптужени Р. П., те супруга оптуженог М. С., Б., користили мобилне телефоне наведене у писаном налазу вјештачења телефонских апарата и СИМ картица од 25.12.2006. године и писаном налазу анализе одлазних позива на основу листинга од 22.03.2007. године вјештака Ж. Т., који су након изношења налаза и мишљење од стране овог вјештака на главном претресу прихваћени као доказни материјал (доказ тужилаштва бр. 12 и бр. 13), из побијане пресуде заиста није било могуће утврдити јер она о томе није дала разлоге. На претресу пред овим судом тужилац такође није понудио било какве доказе у том правцу. Неспорно је заиста, да су од оптужених М. С. и С. С. одузета по два мобилна телефона, да су на основу наредбе Окружног суда у Добоју број: 013-0-Кпп-06-000 035 од 14.12.2006. године ови телефони вјештачени, односно из њих су извучени сви подаци и садржаји о чему је вјештакач сачинио налаз 25.12.2006. године (доказ тужилаштва бр. 12), да је према наредби Окружног суда у Добоју број: 013-0-Кпп-06-000 035 од 07.02.2007. године, за потребе Окружног тужилаштва у Добоју сачињен листинг одлазних и долазних позива за мјесец новембар 2006. године са телефона одузетих од оптужених М. С. и С. С. и да је на основу наредбе да се сачини анализа и графички приказ свих одлазних и долазних позива са одузетих телефона од оптужених С.1 (по два мобилна телефона) и оптуженог П. (такође два мобилна телефона), као и још шест мобилних телефона за које се не наводи ко их је користио, Окружног тужилаштва у Добоју број КТ-1478/06 вјештач Т. сачинио три графичка приказа одлазних и долазних позива са мобилних телефона које су наводно користили оптужени, како се наводи у налазу анализе позива на основу листинга од 22.03.2007. године, означен као доказ тужилаштва број 13. По жалбама браниоца незаконит је начин прибављања ових листинга, а затим и валидности других доказа – вјештачења које је обављено на основу оваквог доказа. У вези са прибављањем наведених доказа (листинга одлазних и долазних позива) указује се да се не ради о посебној истражној радњи из члана 226. Закона о кривичном поступку који је важио у вријеме извршења кривичног дјела, јер прибављање листинга позиваних бројева према важећим прописима и техничким правилима не представља надзор и техничко снимање телекомуникација. Само прибављање листинга долазних и одлазних позива није било регулисано Законом о кривичном поступку до 2009. године када је у оквиру радњи доказивања уведена посебна наредба оператеру телекомуникација (члан 136а) ЗКП, сада члан 137. ЗКП – Пречишћени текст), али то не значи да су се такви подаци могу слободно прибављати по вољи државног органа без сагласности лица на чији разговор се односе. Иако је регистрација броја продате картице и телефонских позива који се са ње упућују, за разлику од прислушкивања, уобичајено у пословању телекомуникационог оператера, достављање таквих података без законског регулисања представља неоправдано мијешање у приватну сферу. Оваквим поступањем повријеђен је члан 8. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода. Овакав став заузет је и у пресуди Врховног суда Републике Српске број: 118-0-Кжк-07-000 005 од 22.04.2008. године, а идентичан став заузео је и Европски суд за људска права у предмету М.3 против У. К. пошто је утврдио да је регистрација било супротно захтјеву законитости,

сматрао је да није потребно да се упушта у то да ли су ове мјере биле “потребне у демократском друштву”.

С обзиром да је од законитости прибављања ових доказа зависила и законитост свих осталих доказа, који су на основу њих прикупљени, то се у конкретном случају ради о правно неваљаним доказима који су прибављени кршењем људских права из члана 10. став (2) Закона о кривичном поступку. Сходно цитираном закону на овако прибављеним доказима суд не може засновати своју одлуку, а други понуђени докази тужиоца заиста не потврђују наводе оптужбе. Ради тога овај суд налази како није доказано да су оптужени С. С. и Р. П. починили кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став (2) у вези става (1) Кривичног закона Републике Српске, па их је примјеном члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку ослободио од оптужбе.

Пошто су оптужени ослобођени од оптужбе, на основу члана 100. став (1) Закона о кривичном поступку, ослобођени су и плаћања трошкова кривичног поступка, који падају на терет буџетских средстава.

Записничар

Предсједник вијећа

Соња Матић

Слободан Милашиновић

ПОУКА: Против ослобађајућег дијела ове пресуде дозвољена је жалба трећестепеном вијећу Врховног суда Републике Српске, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде. Жалба се предаје путем овог суда у довољном броју примјерака за суд и противну страну.

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић